

Fronta, mobilizator delovnih množic

Frontni plan Velike Nedelje za leto 1949

Vel. Nedelja, februarja 1949. Naš krajevni odbor OF je sprejel predloge naših članov množičnih organizacij za delo članov v letu 1949 ter izdelal sledeči plan:

1. V Veliki Nedelji, Sodincih in Trgovišču bomo ustanovili frontne kotičke. Za študij se bomo posluževali tukajšnje knjižnice, ki obsega 600 knjig. Pomagali si bomo z izposojenim radio aparatom. Frontne kotičke bomo imeli do dovršitve

Zadruženega doma v stari šoli, v Trgovišču pa se bo nadaljeval že ustanovljeni frontni kotiček v gasliškem domu. Člani fronte iz Trgovišča bodo nabavili radio. Za frontni kotiček v Sodincih stala knjižnica in radio že na razpolago.

2. Z vzgladnim delom in prepričevanjem bomo pokazali pot v Osvobodilno fronto tistim domačinom, ki se doslej še niso vključili.

3. Organizirali bomo članstvo k graditvi prosvetne dvorane v Zadružnem domu že do 1. maja t. l. Nudili bomo to svojih članih pomoč pri ustanovitvi zadružne ekonomije.

in Skupnega kongresa SKOJ-a in LMJ.

10. Ustanovili bomo pevski zbor.
11. Organizirali bomo 3 izlete.
12. Na mladinske akcije bomo poslali 3 mladince.
13. Ustanovili bomo fizikurno društvo.

Da si bomo izvolili zavedno in delovno vodstvo mladinskega aktiva, že vršimo priprave. Volitve bomo izvedli do 20. febr. 1949.

V svojem vodstvu hočemo imeti mladince, neustrašne, predane in skromne sinove naših delovnih ljudi, ki se borijo za zgraditev socialistične družbe tudi v naši vasi.

4. Prevzeli bomo iniciativo za sklicanje in izvedbo občnega zбора Kmetijske zadruge, ker upravni odbor obstoja le na papirju. Zbrali bomo predloga za novi upravni odbor Kmetoze.

S tem bodo naši člani OF izvršili del sprememb na naši vasi, ki jih predvideva plan OF.

Fronta, voditelj delovnega tekmovanja...

Sesterže, jan. 1949. Predstavniki množičnih organizacij našega področja smo na januarjem sestanku t. l. preverili predloge članov množičnih organizacij za 1949 in sprejeli plan:

1. Letošnje delo množice našega kraja bomo usmerili na udarniško delo za popravo cest in druge akcije;
2. Nečlanom OF bomo prikazovali pot v fronte organizacije;
3. Svoje obveze poročanja o doseganju plana in plačevanja članarine bomo izvajali pravočasno;
4. Uvedli bomo dvakratni mesečni študij;
5. Sestanke članov OF bomo sklicevali enkrat mesečno;
6. Z množično agitacijo bomo pospeševali tempo in uspešnost akcij oddaje kmečkih pridelkov.

Na koncu sestanka so pomoči potrebni člani OF prejeli od predsednice APZ tov. Kolenko Matilde nakaznice za čevlje.

bo treba za njihove osnovne življenjske potrebe in iskati pogoje, da se bodo v svojih obratih počutili kot doma.

Most ali združni dom?

Tržec, jan. 1949. Volivci s področja našega KLO smo na zboru v januarju t. l. predlagali, da bi najprej zgradili betonski most čez Poljskavo v Sp. Trzcu. To bi mnogo pomagalo predvsem posestnikom, da ne bi v zimi vodili čez potok živine. S tem se je mnogo živine pokvarilo. Predlog ni prodiral, ker nas je bilo na sestanku samo 26 volivcev. Ostali volivci bodo brezdomno dali prednost zadružnemu domu, ki bo v pomoč ljudem, da ne bodo pozimi čakali na epomlad in si z zaostalostjo kvarili veselja do življenja, pomagali pa bodo tudi pri gradnji mostu.

Kruh iz ptujskih mestnih pekarn

V mestnih parnih pekah smo spetki v lanskem letu za sindikalne menze v Ptuj in Strnišču, za kuhinje gostinskih Mestnih podjetij, Dijaški dom, razne tečaje, prireditve in privatne potrebe dnevnega povprečno 2000—2500 kilogramov kruha. Nalogo preskrbovanja Ptuj in Strnišča s kruhom je vršila prvotno naša pekarna št. 1 (ob mostu), v poletju 1948 pa sta nam bili iz privatnega sektorja pritegnjeni še pekarni na Sp. Bregu (Korošec) in na Ormoški cesti (Kozel).

Strokovno in upravno ter prodajno delo nas opravlja 13 moških in 7 žensk moči, ki smo vključeni v Sindikalni podružnični živilskih delavcev in nameščencev.

Rešujemo se zaostalosti Škropljenje iz letal

Z gospodarskim letalstvom bo letos v Jugoslaviji poškrbjenih 45.000 ha gozdov. Lani je bilo v 13 dneh poškrbjenih 2526 ha gozdov, ki jih je ograjal gozdan mrčes.

Kmetijska raziskovanja

Srbski kmetijski raziskovalni zavodi proučujejo okrog 4000 novih vrst krompirja. Med drugim so dohnali, da je v prvi polovici aprila sajena koruza za 30% rodnejša.

Strojno sajenje krompirja

V osiješki livarni so v izdelavi stroj za sajenje krompirja. Načrt za tovrstne stroje je izdelal novator znanstvenega zavoda za mehaniziranje poljedelstva v Ljubljani tov. Stanko Perljavenj.

Prispevek za dvig sadjarstva

Delavsko nameštenska potrošniška zadruška v Ptuj je dala svoj prispevek za dvig sadjarstva v ptujskem okraju v znesku din 260.490,69 Kmetijskemu odseku Okrajnega ljudskega odbora v Ptuj. Nabava škropiva proti drevesnemu kaparju in drugega materiala bo veliko pripomoglo pri odstraevanju naravnih težav za dvig in izboljšanje sadjearstva v našem okraju.

Fototehnika

Sindikalne organizacije, zainteresirajte svoje člane za Fotokrožek v Ptuj. Prijave sprejema pisarna Avtomoto društva v Ptuj.

Okrajno avtoprevoznništvo v Ptuj in njegove usluge

Ptuj, februarja 1949. V vseh okrajnih gospodarskih akcijah, kjer je šlo za hitrost in prevoze, je naše okrajno podjetje v letu 1948 s tovornimi avtomobili opravilo nešteto uslug Fronti, Kmetozam ter drugim ustanovam in podjetjem. V prahu in blatu o ostajali sledovi koles naših avtomobilov. Nad 115.000 km je ostalo za nami. Pridelek polj, vinogrdov, sadovnjakov, živinoreje, proizvođači podjetij, premož, drva, kamenje, pesek in drugo so nam natovarjali in iztovarjali delavci podjetij, uslužbenci Kmetoz, frontni prostovoljci in drugi. Pri mnogih delih pa je bilo treba čakati... Ko so bili vozovi pravočasno na mestu, druge ni bilo začeto ali pa je obtičalo. Vedno znova smo morali pojašnjevati, da nismo zadovoljni z opravičnim čakanjem: »Saj gre na naš račun. Ne zadovoljujemo se z odškodnino za izgubljeni čas. Naš cilj je čas storilnosti, ne pa izgubljeni čas. Spoznali smo nešteto napak, ki so trpale našo potrepeljivost. Nepravilni tovori, premalo ljudi za nati in raztovarjanje, nepriljubljena skladišča, nespre-

no izogibanje na cesti, naročila za »takoj« in ure dolga čakanja, vožnja brez obojetranskih tovorov itd. so pojavi, ki so sovražniki uspehov v našem prevozništvu. Gledam, po podatkih, kdo je dosegel več ton (kilometrov, manj defektov in več prihranjenega benzina). Naši smradom benzina prepojeni šoferji Podbreznik Konrad, Mikulac Jože, Bežjak Stanko, Prelog Konrad in drugi so stalno za volanom. Mnogi opoldne sedajo k obedu, ko smo mi še na cesti. Drugi sladko spijo, ko trgajo naši motorji nočno tišino.

Z delom smo se uveljavili. Stevilo vozov našega voznega parka se veča. Počasi doslužuje mehanizem, kamenje trga gume, kabli popuščajo... Popravljamo si soroti in zopet vozimo.

Letos začnemo znova. Stare izkušnje na voznjeh nam koristijo pri novih nalogah. Zopet se pripravljamo na spopad z birokratsko počasnostjo, proti pojavom zavlačevanja in zdrževanja našega prevoznništva.

Pomoč združnim članom

Dolena, januar 1949. Upravni odbor naše Kmetijske zadruge je na seji januarja letos sklenil, da bomo ustanovljen odsek za mizarstvo. Prostor za to je že najet in pripravljen. Za poslovodjo je sprejet izkušen mizar tov. Merkuš Adalbert.

Na prihodnjem občnem zboru bo

mo med drugim obravnavali tudi vprašanje čevljarske in krojaške delavnice.

Tako bo naša zadruška lahko tudi z obrtnimi storitvami pomagala z drugarjem, da jim ne bo treba prositi privatnikov za včasih precenjevane usluge...

Odkupni uspehi Kmetijske zadruge v Budini

Budina, febr. 1949. Naša Kmetijska zadruška ter zadrugi v Krčevini in Turnišču so odkupile v letu 1948 na področju MLO Ptuj od zasebnih kmetijskih gospodarstev nad 262 ton krompirja, 19 ton koroze, 17 ton pšenice, 14 ton rži

in 65 ton sladkorne pese. V tem niso vračunane količine družbenih kmetijskih gospodarstev. S strani Frontnih organizacij mesta in vasi je bila pri odkupu dana značajna pomoč za politično in organizacijsko predpripravo.

Ovire pri odkupnih akcijah so povzročali špekulanti

Vsakoletno začnemo kmetovalci z delom na naših njivah in travnikih ter v gozdovih. Izvršujemo neštete težke del in odpravljamo vsemogoče ovire, da bi dosegli čim večji uspeh našega dela. Po delu pa si zapisujemo eno in drugo.

Po osvoboditvi smo se prepričali o tem, da je potrebno zapisovati in sproti javljati vse spremembe pri zemeljskih površinah in o posevkih krajevnemu odboru. Z zapisnimi podatki smo si pomagali za lažji pregled nad domačim gospodarstvom, od raznih popisih pa smo s točnimi podatki pomagali pri delu svojim ljudem v frontnih organizacijah in krajevnem odboru. Veselilo nas je, ko pri raznih akcijah pri nas ni bilo zamud in ko smo se z našimi funkcionarji v dobrem razhajali. Gotovo smo ustvarili drugačen vtis s pomočjo pri d. lu, kakor pri hišah, kjer je bilo treba iz poedinčev vleči nesigurne in nepopolne podatke, jih potem proverjati, voditi kontrolne komisije in gledati razburjene navčneže, ki za svojo nevednostjo skrivajo svoje premoženje. Pri odkupih so se nam predpis spreminjali največ ravno zato, ker so poindci s svojo nes-

gurnostjo ustvarili pri organih oblasti nezaupanje tudi v naše točne podatke.

Naši krajevni funkcionarji radi vpišujejo vse spremembe, ki jih sproti javljamo, ker se sami borijo proti nepravilnostim, ki jih včasih silijo, da morajo delati cele noči. Svojih odbornikov nimamo za to, da bi odgovarjali za malomarne in špekulante, temveč zato, da bodo pomagali nam malim in srednjim kmetom uživati zaščito države pred izkoriščanjem.

Tudi letos se bodo izvajale popisne in odkupne akcije. Tokrat ne bomo več dopustili, da bi ustvarjali zmedo v naših vaseh skrivajući posevke. Po resničnih površinah in vrstah posevkov bomo dali svoje prijave, nakar bo obracun obvez za vsakogar točen. Če se bo še kdo poskušal delati neumnega, da ne ve, koliko ima premoženja, mu bomo mali in srednji kmetje pokazali, kje se končajo naše parcele in začnejo njihove...

Pri letošnjih odkupih bomo dokazali odkupnim organom in funkcionarjem, kdo se na naših vaseh zavestno vključuje v plansko gospodarstvo.

Obvestilo

Kmetijska zadruška Nova vs-Markovci bo imela 13. februarja t. l. ob 8. uri svoj redni občni zbor.

S pravočasnim plačilom naročnine pomagate širiti ljudski tisk.

Ko prečitaš ta list, ga ponudi še sosedu!

Iz pis. MTP.

Učijo se obnašanja v socialistični družbi

Medvedce, febr. 1949. Kmetije iz naše vasi Lamberger Štefan, Goljat Marija, Peršuh Franc, oba Medved Simona, Sagadin Simon in Napast Ludvik so bili letos januarja kaznovani s strani IO OLO Ptuj na plačilo denarne kazni, ki znaša skupno din 185.000. Od tega odpade na Lamberger Jožeta in Goljat Marijo din 70.000, na Medved Simona in Sagadin Simona din 40.000, ostalek pa na ostale.

Dne 28. jan. 1949 so se zagovarjali pred IO OLO v Ptuj zaradi iz-

Naselitev Ptuj

Ob koncu leta 1948 je živelo na področju MLO Ptuj 3358 prijavljenih oseb moškega in 4307 ženskega spola. Stevilo prebivalcev ptujškega področja se je od leta 1947 na 1948 povečalo samo za 121 oseb.

Na Hajdini se izobražujemo

Hajdina, febr. 1949. Uprava naše osnovne šole je organizirala v januarju t. l. večerni izobraževalni tečaj, ki se

mikanja obvezni oddaji koroze. Hoteli so se opravičiti z izgovori na slab pridelek, mokro letino in drugo. V Ptuj so se imeli priliko spoznati tudi z večjimi gruntarji iz Dragonje vasi, Starošinc in Slovenskih gorici, ki so bili kaznovani na plačilo din 170.000.

Ker večina naših velikih kmetov kaže svojo nespravljalivost z naporji delavcev, malih in srednjih kmetov, jih je pač treba naučiti socialističnega obnašanja...

vrši 3 krat na teden po 4 ure. Predavanja so iz kmetijstva, združništva, slovensčine, zgodovine in racunstva. Doslej je obiskovalo ta tečaj največ mladih slušateljev iz Skorbe in Gerečje vasi. Iz naše vasi obiskuje tečaj samo 4 mladinci. Najbrže se ostali ne zavdajo, da je duševna zaostalost in neizobraženost neizprosno sovražnik naših ljudi.

Sporočajte uredništvu želje in pripombe naših bralcev!

Investicijska delavnost OLO-Ptuj v letu 1948

Ne oziraje se na pomanjkljive izkušnje in objektivne težave, ki so obstojale v letu 1948 pri izvajanju plana gradenj in nabave najrazličnejšega inventarja ter opreme, smemo z zadovoljstvom ugotoviti, da je OLO Ptuj izpolnil ta plan 95%-no.

Skupnih investicij je bilo izvršenih za znesek 28.757.000 din. K temu pristoje: 5.871.000 din, kolikor je okrajni ljudski odbor plačal v letu 1948 za dela, izvršena v letih 1945—1947. S tem dodatnim zneskom so bile financirane neporavnane investicije lokalnih podjetij, ki so se na ta način asanirala in vskladjala z okrajnim petletnim planom.

Od uporabljenih 28.757.000 din je šlo 12.897.000 ali 45% za takzvano kapitalno izgradnjo, 15.860.000 ali 55% pa za družbeni standard. Ta porazdelitev nam dokazuje, da polaga tudi OLO Ptuj v skladu s splošnimi smernicami okrajnega petletnega plana vso skrb v investicije, ki neposredno boljšajo življenje delovnega ljudstva v okraju. To lustrira tudi dejstvo, da je plan kapitalne izgradnje bil izvršen 92%-no, plan druž. standarda pa 98%-no.

Najvažnejši objekti kapitalne izgradnje so bili: elektrifikacija: 707.000 din (izpolnitev plana 98%), izgradnja (adaptacija) barvarne v Ptuj na Ormoški cesti za znesek 1.060.000 din (90%), odkup in izgradnja opkarnice v Janežovcih 1.750.000 din (100%), nabava plemenske živine: 200.000 din (77%), izgradnja okr. podjetja za promet z vinom: 985.000 din (100%) in vzdrževanje okrajnih cest za znesek 3.794.000 din (91%).

Za nekatere objekte družbenega standarda smo porabili: pri izgradnji vodovodne stanice v Skorbi pri Ptuj in rezervoarjev na Panorami 1.419.000 din (izpolnitev plana 100%), za dokončno obnovo Mladike v Ptuj 4.360.000 din samo v letu 1948 (101%), za gradnjo šole na Selah (začetek del) 250.000 din (50%), za obnovo gimnazije Ptuj, dijaških domov Ormož in Ptuj ter nekaterih osnov-

nih šol v okraju skupno 870.000 din (98%), za izgradnjo doma in šole za učence v gospodarstvu v Ptuj 650.000 din (144%) in končno ureditev otroškega oddelka v bolnici Ptuj 299.000 din (100% plana).

Investicije 1948 (28.757.000 din), kakor tudi dela iz prejšnjih let (5.871.000 din) v skupnem znesku 34.628.000 din so se financirale iz proračunskih sredstev (8.205.000 din ali 24%), iz dolgoročnih, investicijskih kreditov pri DIB-u v Mariboru (8.569.000 din ali 25%) in iz lastnih sredstev (17.854.000 din ali 51%). Znano vam je, da predstavljajo ta lastna sredstva OLO-ja Ptuj dobike iz lokalnih podjetij. Iz tega posnemamo dve silno važni stvari:

1. dobički iz delavnosti lokalnih podjetij v našem socialističnem gospodarstvu ne gredo več v žepu manjših, lokalnih kapitalistov, temveč se načrtno uporabljajo za izboljšanje življenja vsega delovnega ljudstva.

2. Lokalna podjetja se z nemajhnimi naporji, delno celo šele po intervenciji finančnega poverjenstva do konca leta 1948 plačala ne samo akumulacije iz leta 1948, temveč tudi vse zaostanke iz prejšnjih let in tako ogromno doprinesla k 95%-ni izvršitvi okrajnega investicijskega plana. Našim gradbenim delavcem in tehničnemu osebju pri Ogradu Ptuj (upravnik tov. Tominc Vladimir) in pri Upravi za regulacije in melioracije rek v Ptuj (upravnik tov. Cvahte Anton) je iz lastne izkušnje znano, da je zahtevala izvršitev prednjih nalog od njih mnogo naporov, volje in samopremagovanje. V zelo neugodnih vremenskih pogojih so vztrajali in premagovali pogosto samoiniciativno težave v materialnem oziru in tako omogočili izvedbo vseh teh investicij.

Z izkušnjami iz leta 1948 bomo letos ohranili lanski delovni polet in ga stopnjevali, tako, da bomo tudi ob koncu leta 1949 upravičeni našemu ljudstvu sporočiti: »Plan 1949 smo izpolnili stodostotno.«

O sindikalni podružnici št. 3 in „Ogradu“

Gradbeno podjetje »Ograd« v Ptuj opravlja s svojimi delavci in uslužbenci temelje naloge OLO v Ptuj na področju izgradnje vasi in mesta. S svojo storilnostjo ustvarja vire akumulacije ter možnost izboljšanja gmošnega in kulturnega življenja delovnega ljudstva na področju našega okraja.

Obnova »Mladike« v Ptuj je v letu 1948, zahtevala od delovnega kolektiva »Ograda« mnogo ljudskih naporov, časa in materiala, predno je bilo poslopite končno 31. X. 1948. svečano izročeno v uporabo. Opravljena dela na šoli v Naprah in Selah, domu onemoglih v Doronovi, dveh tovarniških objektih v Majšperku, strojni lopi opkarnice v Janževcih, 15 pitališč za svinje ter manjših popravil, so vidni uspehi delavcev in tehničnega osebja »Ograda«.

Zraven izvrševanja osnovnih nalog pa so »Ogradovci« kot člani lastne sindikalne podružnice nudili delovno in materialno ter strokovno pomoč akcijam za gradnjo združnih domov v ptujskem okraju.

Kot večina gradbenih podjetij črpa tudi »Ograd« svojo delovno silo iz vrst kmetijskih delavcev-brezzemljašev ter malih in srednjih posestnikov bližnjih in oddaljenih vasi v okolici Ptuj, ki so po večini nekvalificirani ali pričrjeni v gradbeni stroki. Ker se sami premalo zanimajo za dosego kvalifikacij, se gmošno stanje pri mnogih ne more znatno izboljšati. Zaradi tega gledajo osnovno v svojem maloposelstniškem življenju, mesto, da bi ga smatrali kot dodatek k

dohodkom iz svojega družbeno storitvenega udejstvovanja. Temu primerno je pri nekaterih tudi sindikalno udejstvovanje.

Zavedni del delavcev in uslužbencev je začel izpolnjevat obvezo sindikalne podružnice za 1949, s katero je postavljen cilj zgraditve obratnega skladišča in garaž, nad katerima bo sindikalna dvorana z odrom nad 120 sedeži in sejno sobo, ki bo ob enem služila kot čitalnica. Prvo prostovoljno delo je bilo opravljeno 21. januarja t. l.

Po obsegu članstva sindikalne podružnice bi morala podružnica »Ograd« zavzeti boljše mesto, kar pa onemogoča deloma velik delovni kompleks in razsejanost delovnih moči, zaradi česar ni lahko zajemati vsega članstva na sestanke in skupne delovne akcije.

Ob koncu leta 1948 so imeli mnogi delavci še 15—40% neizčrpanih kart za tekstilne proizvode. Razna manjša nakazila blaga po OSS v Ptuj niso mogla zadovoljiti velikega števila potrebnih reflektantov, tem manj pa zadnji razpored tekstilij, ki je omogočil skupno nabavo 12 metrov blaga in 100 komadov otroških kopic. Ob teh okoliščinah sindikalni sestanki ne morejo priti do kulturno-prosvetnega dela in razredno ideološkega izgrajevanja, ker ostajajo na višini reševanja ekonomskih vprašanj.

V letu 1949 bo potrebno z ozirom na dosedanje izkušnje in direktivne govore tov. Tita na skupščini FLR in II. kongresu KP Srbije posvečati osebemu življenju delavcev več pozornosti. Skrbeti